

Nr 91

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om renhållning

Föredragen för Republikens President<sup>1</sup> den 4 september 1998

Utfärdad i Mariehamn den 29 september 1998

I enlighet med lagtingets beslut<sup>2</sup>  
**upphävs** 5, 40, 41 och 42 §§ landskapslagen den 8 januari 1981 om renhållning (3/81),

**ändras** 1, 2 och 4 §§, 6 § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 och 9 §§, 10 § 1 mom., 14 § 1 och 2 mom., 16 §, 17 § 5 mom., 26, 29 och 34 §§, 35 § 1 mom., 36 § 1 och 3 mom. samt 39 §, av dessa lagrum 2 § sådan den lyder i landskapslagen den 19 mars 1991 (29/91), 8 § sådan den lyder i landskapslagen den 2 april 1993 (18/93) och 10 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 20 december 1994 (84/94), samt

**fogas** till lagen nya mellanrubriker före 1 och 2 §§, till 3 § ett nytt 3 mom. varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., en ny mellanrubrik före 3a §, en ny 3a §, en ny mellanrubrik före 4 §, nya 4a och 4b §§, en ny mellanrubrik före 8a §, nya 8a, 8b, 8c, 8d och 8e §§, en ny mellanrubrik före 8f §, en ny 8f §, nya mellanrubriker före 10, 13 och 15a §§, nya 15a och 16a §§ samt ett nytt 5a kap., till 31 § ett nytt 3 mom., till 35 § ett nytt 3 mom., till 36 § nya 4 och 5 mom., till 38 § ett nytt 2 mom. och en ny 38a §, av dessa lagrum 31 § sådan den lyder i landskapslagen den 25 september 1997 (79/97), som följer:

Tillämpningsområde

1 §

Vid förebyggande av uppkomsten av avfall, vid begränsande av avfallets farliga och skadliga egenskaper samt vid hantering av avfall skall bestämmelserna i denna lag iakttas.

Denna lag tillämpas inte på radioaktivt avfall eller sprängämnesavfall.

Denna lag gäller inte utsläpp av avfall i luften, vatten eller avlopp till de delar som omfattas av landskapslagstiftningen om luftvård, vatten och hälsovård. Lagen tillämpas inte heller på avfall från täktverksamhet till den del som omfattas av landskapslagstiftningen om naturvård.

I fråga om renhållningen på gator samt på allmänna och enskilda vägar finns härutöver särskilda bestämmelser.

Definitioner

2 §

I denna lag avses med

1) **avfall**, varje föremål, ämne eller substans som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med,

2) **hushållsavfall**, avfall som kommer från hushåll,

3) **farligt avfall**, avfall som på grund av en kemisk eller annan egenskap är särskilt skadligt eller farligt för människors hälsa eller miljön,

4) **skrotfordon**, motorfordon som är värdelöst eller av ringa värde och med beaktande av fordons skick, den tid det stått på samma plats eller andra därmed jämförbara omständigheter bör anses vara övergivet,

5) **hantering av avfall**, insamling, förvaring, transport, återvinning och slutligt omhändertagande av avfall, inklusive kontroll av sådan verksamhet och efterbehandling av avfallsupplag,

6) **insamling**, uppsamling, sortering eller blandning av avfall för vidare transport eller för egen återvinning eller eget omhändertagande,

7) **återvinning**, verksamhet i syfte att ta

<sup>1</sup> Lagens 28a § 2 mom. förordnades att förfalla och har utgått.

<sup>2</sup> Rådets direktiv 75/442/EEG; EGT nr L 194, 25.7.1975, s 39, 91/156/EEG; EGT nr L 78, 26.3.1991, s 32, 91/689/EEG; EGT nr L 377, 31.12.1991, s 20

tillvara material eller energi som ingår i avfallet och

8) slutligt omhändertagande, verksamhet i syfte att oskadliggöra avfallet eller slutdeponera det.

Avfall och farligt avfall samt förfaranden för återvinning och slutligt omhändertagande klassificeras på de sätt som närmare föreskrivs av landskapsstyrelsen i enlighet med Europeiska gemenskapens rättsregler.

### 3 §

Med innehavare av avfall förstås i denna lag den som producerar avfallet och varje juridisk eller fysisk person som innehar avfallet.

### Syfte

#### 3a §

Bestämmelserna i denna lag syftar till att främja en hållbar utveckling genom återanvändning, återvinning och annan hushållning med naturresurserna å ena sidan och en god renhållning med god renhållningsteknik å andra sidan. Lagen skall tillämpas så att människors hälsa och miljön skyddas mot skada och fara.

### Förebyggande av avfall

#### 4 §

All verksamhet skall utövas så att avfallets mängd blir så liten som möjligt. Avfall som uppstår får inte vara skadligt eller farligt för människors hälsa eller miljön. Avfallet får inte heller förorsaka betydande olägenhet eller svårighet för hanteringen av avfallet. Härvid skall följande iakttas:

1) Alla som idkar produktion skall tillse att råvaror används sparsamt och att återanvändning och användning av återvunnet material gynnas framom användning av nya naturresurser.

2) Envar varutillverkare skall tillse att produkten kan återanvändas eller på annat sätt återvinnas och att dess sammansättning och egenskaper inte orsakar ovan avsedd skada, fara, olägenhet eller svårighet då produkten blir avfall.

3) Den som importerar en produkt till landskapet skall försäkra sig om att varan fyller villkoren i punkt 2.

4) Myndigheter skall tillse att de i sin egen verksamhet främjar fullgörandet av ovan nämnda skyldigheter och för egen del använder

återvinningsbara produkter eller produkter som tillverkats av retur råvaror.

I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Med bästa möjliga teknik avses den bästa tekniska lösning som enligt gängse bransch kriterier kan tillämpas i ifrågavarande bransch.

#### 4a §

Kraven på försiktighet gäller i den utsträckning det inte kan anses oskäligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning beaktas nyttan av förebyggande åtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Kvalitetsnormer, gränsvärden och andra specifika normer får dock aldrig åsidosättas.

#### 4b §

Den som idkar produktion, tillverkar eller importerar en vara skall skaffa sig tillräcklig kunskap om det avfall produkten eller produktionen ger upphov till, avfallets hälso- och miljökonsekvenser och sätten att minska avfallets mängd och skadlighet. Detsamma gäller kunskap om avfallshanteringen och möjligheterna att utveckla produktionen eller produkten så att avfallets mängd och skadlighet begränsas.

#### 6 §

Varje kommun skall inom sitt område ansvara för verkställigheten av renhållningsuppgifterna såvitt detta inte ankommer på fastighetsinnehavaren eller annan innehavare av avfall.

#### 7 §

De uppgifter som enligt denna lag ankommer på en kommun får handhas samfällt av två eller flera kommuner. De föreskrivna reglerna om samarbete mellan kommunerna i kommunallagen för landskapet Åland (73/97) skall härvid följas.

#### 8 §

För att utveckla de uppgifter som framgår av denna lag skall landskapsstyrelsen uppgöra en plan för avfall och hantering av avfall (*landskapsomfattande avfallsplan*). Avfallsplanen skall ange utvecklingsmålen och de åtgärder som krävs för att uppnå dessa mål. Avfallsplanen skall dessutom särskilt ange

1) typ, kvantitet och ursprung beträffande det avfall som skall antingen återvinnas eller slutligt omhändertas,

2) allmänna tekniska krav,  
3) särskilda åtgärder i fråga om vissa typer av avfall, såsom farligt avfall och förpackningsavfall samt

4) lämpliga områden eller anläggningar för slutligt omhändertagande.

Kommunerna skall göra upp renhållningsplaner för organiserandet och utvecklandet av renhållningsverksamheten i kommunen. Planerna skall fastställas av landskapsstyrelsen. Landskapsstyrelsen utfärdar närmare föreskrifter om renhållningsplanernas innehåll.

Landskapet och kommunerna skall genom ett särskilt avtal överenskomma om samarbete vid omhändertagande, lagring, bearbetning eller andra åtgärder som gäller farligt avfall och skrotfordon. Om ett avtal inte kan åstadkommas kan landskapsstyrelsen, efter att ha hört kommunerna, fastställa villkoren för samarbetet.

#### Allmänna krav

##### 8a §

##### *Förbud*

Avfall får inte överges eller hanteras okontrollerat. Avfallshanteringen får inte orsaka någon fara eller skada för människors hälsa eller miljön.

##### 8b §

##### *Teknik*

I hanteringen av avfall skall bästa möjliga teknik som inte medför oskäliga merkostnader användas. För yrkesmässig hantering gäller bedömningskriterierna i 4 § 2 mom.

För att motverka hälso- och miljöskador skall alltid de bästa möjliga metoderna användas.

##### 8c §

##### *Återvinning och sortering*

Avfallet skall återvinnas om det är tekniskt möjligt och om återvinningen inte medför oskäliga merkostnader jämfört med avfallshantering som ordnas på annat sätt. Härvid skall i första hand de material och i andra hand den energi som ingår i avfallet tas tillvara.

Olika typer av avfall skall insamlas och hållas avskilda från varandra i alla skeden av avfallshanteringen i den mån det är nödvändigt för att förebygga hälso- och miljörisiker eller för att ordna avfallshanteringen på ett ändamålsenligt sätt. Förpliktelsen skall fullgöras i den utsträckning det är tekniskt och ekonomiskt möjligt och för andra än yrkesmässigt verksamma och myndigheter i den mån det är skäligt med hänsyn till personliga och geografiska förutsättningar.

##### 8d §

##### *Separering av farligt avfall*

Olika typer av farligt avfall får inte blandas sinsemellan eller med annat avfall eller andra ämnen, utom i det fall att det är nödvändigt för återvinning eller slutligt omhändertagande av avfallet och det kan göras utan att orsaka skada eller fara för människors hälsa eller miljön.

Om sammanblandning har skett i strid med det allmänna förbudet i 1 mom. skall separering ske, såvida det krävs för att förebygga att människors hälsa eller miljön orsakas skada eller fara och det är tekniskt och ekonomiskt möjligt.

##### 8e §

##### *Avfallsbehandlingsplats*

Avfallet skall behandlas på en adekvat avfallsbehandlingsplats.

I landskapet skall finnas ett lämpligt antal adekvata behandlingsplatser för avfall som kräver olika behandling.

#### Ansvar

##### 8f §

Avfallsinnehavaren svarar för att avfallshanteringen ordnas på det sätt som bestäms i denna lag i den utsträckning avfallet inte omfattas av kommunalt ordnad avfallshantering. Ansvaret upphör och övergår på mottagaren då avfallet överlämnas på det sätt som stadgas nedan.

Avfall som inte omfattas av kommunalt ordnad transport får överlämnas endast till en sådan mottagare som har tillstånd, har anmälts eller godkänts enligt 5a kap. Om tillstånd, anmälan eller godkännande inte förutsätts får avfallet överlämnas till en mottagare som har tillräckliga förutsättningar att se till att avfallshanteringen ordnas på ett behörigt sätt.

Ansvaret för att avfallshanteringen ordnas övergår dock inte till en transportör av farligt avfall, utom då en sådan transport sker inom ramen för kommunalt ordnad transport.

Ansvaret för att avfallshanteringen ordnas kan med stöd av 38 § överföras på produktens tillverkare, importör eller någon annan.

##### 9 §

Med beaktande av de föreskrifter som utfärdats i stöd av 29 § skall envar fastighetsinnehavare ordna insamling av avfall som härrör från hushåll eller uppkommer vid utövandet av näring eller därmed jämförbar verksamhet på fastigheten.

Insamlat avfall som inte återvinnas eller slut-

ligt omhändertas på fastigheten skall i väntan på bortforsling förvaras i behållare, i utrymme eller på plats som är lämpad för avfallsförvaring.

#### Kommunalt ordnad transport

##### 10 §

Varje kommun skall se till att hushållsavfall från fastigheter inom tätort transporteras till en behandlingsanläggning. En kommun kan besluta att hushållsavfall som härrör från fastigheter utanför tätort och som inte i enlighet med 9 § 2 mom. återanvänds eller behandlas på varje fastighet genom kommunens försorg skall transporteras till en behandlingsanläggning. Annat avfall skall kommunen åta sig att transportera till en behandlingsanläggning om en fastighetsinnehavare begär det och åtagandet inte är oskäligt med hänsyn till omständigheterna.

#### Övrig transport

##### 13 §

##### 14 §

Farligt avfall skall på åtgärd av fastighetsinnehavare eller den som producerar sådant avfall och med iakttagande av härför utfärdade närmare föreskrifter transporteras till anvisad insamlings- eller behandlingsplats, såvida inte särskilt avtal om sådana transporter träffats mellan fastighetsinnehavaren eller producenten och renhållningsmyndigheten.

Den som utför transport av farligt avfall skall ombesörja att avfallet transporteras till insamlings- eller behandlingsplats som angivits av uppdragsgivaren. Mottages inte avfallet på insamlings- eller behandlingsplatsen skall den som utför transporten återställa det farliga avfallet till den som lämnat transportuppdraget.

#### Återvinning

##### 15a §

I varje kommun skall finnas återvinningsstationer där utsorterat hushållsavfall från hushåll kan inlämnas. För farligt avfall från hushåll skall i varje kommun finnas ett tillräckligt antal återvinningsstationer som uppfyller de säkerhetskrav som avfallets art och mängd förutsätter.

##### 16 §

Kommunen skall ombesörja att avfall kan mottagas, lagras och oskadliggöras eller på annat ändamålsenligt sätt behandlas. För sådan verksamhet skall kommunen ombesörja att erforderligt antal för ändamålet anpassade anläggningar finns att tillgå. Motsvarande åtgärder beträffande farligt avfall och skrotfordon regleras genom avtal mellan landskapet och kommunerna.

Om avfall från en fastighet ej transporteras till allmänna avfallsbehandlingsplatser för behandling, skall fastighetsinnehavaren anordna vederbörlig behandling av avfallet. På samma sätt skall avfallsbehandlingen anordnas, om det inom fastigheten behandlas avfall som uppkommit annorstädes. Om tillstånd för egen återvinning och slutligt omhändertagande av avfall respektive anmälan om sådan verksamhet finns bestämmelser i 5a kap.

##### 16a §

Avfallsinnehavaren svarar för de kostnader som avfallet föranleder, om inte kostnadsansvaret med stöd av 38 § överförs på produktens tillverkare, importör eller någon annan.

Om den kommunala renhållningsavgiften stadgas nedan.

##### 17 §

För omhändertagandet av farligt avfall skall erläggas särskilda avgifter som landskapsstyrelsen fastställer.

##### 26 §

För täckande av de kostnader som förorsakas samhället till följd av omhändertagande och skrotning av motorfordon som inte längre används uppbärs avgift varom stadgas i landskapslagen om besiktning och registrering av fordon (19/93).

#### 5a kap.

#### Tillstånd och anmälan

##### 28a §

##### Myndigheter

Tillståndsmyndighet och tillsynsmyndighet enligt detta kapitel är landskapsstyrelsen. Tillståndsmyndighetens funktioner handhas av hälsönämnden, om inte annat anges.

##### 28b §

##### Tillståndsplikt

Avfallstillstånd skall sökas av

1) den som i yrkesmässig verksamhet åter-

vinner eller slutligt omhändertar avfall,

2) den som driver offentlig anläggning för återvinning eller slutligt omhändertagande av avfall och

3) den som transporterar farligt avfall.

Tillståndsplikt gäller även för annan verksamhet av väsentlig betydelse för avfallshanteringen. Närmare bestämmelser om sådan verksamhet intas i landskapsförordning.

#### 28 c§

##### *Undantag från tillståndsplikt*

Avfallstillstånd behövs inte för

1) återvinning av avfall och

2) slutligt omhändertagande av annat avfall än farligt avfall som uppstått i den egna verksamheten om det slutliga omhändertagandet sker på den plats där avfallet uppkommit, om landskapsstyrelsen har meddelat allmänna föreskrifter om återvinningen eller det slutliga omhändertagandet i fråga och samtidigt har beslutat att tillstånd inte behövs.

#### 28 d §

##### *Beviljande av avfallstillstånd*

Avfallstillstånd kan beviljas om följande omständigheter är uppfyllda:

1) Den som utövar verksamhet för återvinning eller slutligt omhändertagande av avfall har tillgång till tillräcklig sakkunskap.

2) Denna utövare är tillräckligt solvent med beaktande av verksamhetens omfattning och karaktär samt med beaktande av de föreskrifter som meddelas för verksamheten. Kravet på solvens kan tillgodoses med en tillräcklig ansvarsförsäkring eller annan tillräcklig säkerhet för slutligt omhändertagande av farligt avfall och vid behov för återvinning av avfall.

3) Verksamheten uppfyller de krav som bestäms i denna lag och med stöd av den meddelade bestämmelser.

#### 28 e §

##### *Avfallstillståndets innehåll*

Avfallstillstånd beviljas för viss tid eller tills vidare.

Avfallstillståndet omfattar

1) mängd och slag av avfall,

2) tekniska krav,

3) de säkerhetsåtgärder som skall vidtas,

4) platsen för det slutliga omhändertagandet eller återvinningen och

5) behandlingsmetoden.

Avfallstillståndet kan förenas med villkor och inbegripa föreskrifter om kontroll och tillsyn.

#### 28 f §

##### *Ändring av verksamheten*

För en väsentlig utvidgning eller ändring av den verksamhet för vilken avfallstillstånd har beviljats krävs nytt tillstånd. Om ansökan och behandling av sådant tillstånd gäller i tillämpliga delar det som bestäms om avfallstillstånd.

Om verksamheten väsentligt inskränks eller upphör eller om verksamheten överläts skall detta utan dröjsmål anmälas till landskapsstyrelsen.

#### 28 g §

##### *Ändring av avfallstillstånd på myndighetens initiativ*

Avfallstillstånd kan ändras på initiativ av tillståndsmyndigheten om

1) de hälso- och miljörisker som utnyttjandet av tillståndet medför är väsentligt större än vad som kunde förutses vid tillståndsprövningen eller

2) de omständigheter som rådde då tillståndet beviljades på ett väsentligt sätt har ändrats.

Avfallstillståndet kan ändras även då det är nödvändigt för verkställigheten av internationella fördrag som är förpliktande för landskapet.

Ändring av tillstånd behandlas i tillämpliga delar på samma sätt som avfallstillstånd.

#### 28 h §

##### *Återkallande av tillstånd*

Om en ändring av avfallstillståndet på myndighetens initiativ inte är tillräcklig för att korrigera ett missförhållande och det beror på att en väsentlig förutsättning för tillståndet inte längre uppfylls kan ett avfallstillstånd helt eller för viss tid återkallas av tillståndsmyndigheten.

Såvida tillståndshavaren eller någon för vilken denna svarar åsidosatt bestämmelser och föreskrifter så att verksamheten orsakar väsentliga hälso- och miljörisker kan tillståndet återkallas.

#### 28 i §

##### *Anmälan av verksamhet*

Följande verksamheter skall anmälas:

1) återvinning och slutligt omhändertagande som är undantagna från tillståndsplikten enligt 28 c §,

2) yrkesmässig insamling av avfall,

3) yrkesmässig transport av avfall och

4) försäljning eller förmedling av avfall för återvinning eller slutligt omhändertagande utanför landskapet.

Anmälan skall göras till landskapsstyrelsen minst en månad före verksamheten inleds.

Om verksamheten väsentligt ändras eller om den upphör skall särskild anmälan göras.

#### 28j §

##### *Landskapsstyrelsens åtgärder på grund av anmälan*

Landskapsstyrelsen skall utan dröjsmål granska anmälan och vid behov begära tilläggsuppgifter av verksamhetsutövaren samt införa uppgifterna om verksamheten och verksamhetsutövaren i avfallsregistret. Om det finns grundad anledning att misstänka att verksamheten inte uppfyller vad som bestäms i denna lag eller med stöd av den får verksamheten inte antecknas i avfallsregistret. Anmäld verksamhet kan på samma grunder avföras ur registret efter att verksamhetsutövaren beretts tillfälle att bli hörd.

Utövare av anmäld verksamhet skall erhålla ett utdrag ur avfallsregistret som anger de uppgifter som är väsentliga med tanke på verksamheten.

#### 28k §

##### *Avfallsregister*

Landskapsstyrelsen för ett avfallsregister över anmälningar och tillståndsansökningar samt över de beslut som fattats på grundval av anmälningarna och ansökningarna.

#### 28l §

##### *Verksamhetsutövarens skyldighet att föra eget register*

Sådan verksamhetsutövare som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt och den som i yrkesmässig verksamhet producerar farligt avfall skall föra egna register över avfallet och dess återvinning, slutliga omhändertagande eller transport. Registret skall omfatta avfallets mängd, art och ursprung samt behandlingsmetod. Om avfallet transporterats skall dess destination, insamlingsfrekvens, lagring och transportmetod jämte leveransdatum antecknas av envar berörd.

Registret skall bevaras i minst tre år.

Uppgifterna i registret skall på anmodan ges till tillsyns- och tillståndsmyndigheten.

#### 28m §

##### *Andra förpliktelser*

Oberoende av att tillstånd beviljats eller anmälan gjorts enligt denna lag skall bestämmelser i annan lag följas.

#### 28n§

##### *Avfallstransporter*

Avfallstransporter och godkännande av transport regleras av rådets förordning (EEG) nr 259/93 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen (avfallstransportförordningen). För avfallstransporter som sker inom landskapet gäller dock landskapslagstiftning.

#### 28o §

##### *Bemyndigande*

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om tillämpningen och verkställigheten av bestämmelserna i detta kapitel.

#### 29 §

Renhållningsmyndighet kan utfärda närmare föreskrifter rörande avfallskärl, -säckar och utrymmen, dessas placering, tömning, rengöring och underhåll samt rörande sortering, återvinning och återanvändning av avfall ävensom rörande andra frågor i anslutning till insamling, förvaring, bortforsling och slutligt omhändertagande av avfall. Föreskrifterna skall bringas till allmän kännedom i den ordning som gäller för tillkännagivande av kommunala meddelanden i kommun samt särskilt meddelas landskapsstyrelsen.

#### 31 §

Landskapsstyrelsen kan i sin egenskap av tillsynsmyndighet enligt 5a kap. ålägga en försumlig att vid vite fullgöra sin skyldighet då denna trots anmaning inte fullgjort förpliktelsen.

#### 34 §

Renhållningsmyndighet eller person som av denna myndighet förordnats att utföra inspektioner skall beredas tillträde till alla sådana ställen där avfall hanteras.

Landskapsstyrelsen i sin egenskap av tillsynsmyndighet eller person som myndigheten förordnat därtill har rätt att för tillsynen enligt 5a kap. eller med stöd av 5a kap. utfärdade bestämmelser företa kontroller samt erhålla för kontrollen nödvändiga uppgifter, se nödvändiga handlingar, göra nödvändiga mätningar och undersökningar samt ta nödvändiga prover av skäligen storlek.

Innan åtgärderna vidtas skall ställets innehavare beredas tillfälle att bli hörd, om inte ändamålet med kontrollen förutsätter något annat. Kontrollen skall utföras så att verksam-

heten inte störs onödigt. Över kontrollen skall protokoll genast upprättas och de missförhållanden som iakttagits skall antecknas i protokollet. En kopia av protokollet skall delges innehavaren av det kontrollerade stället.

Vad i 1 och 2 mom. är stadgat gäller dock inte bostadslägenhet såframt inte lägenhetsinnehavaren givit sitt samtycke till inspektionen.

Polismyndighet är skyldig att lämna det biträde som behövs för att de åtgärder som avses i 1 och 2 mom. skall kunna genomföras.

### 35 §

Den som vid utförandet av i denna lag förutsatta åtgärder erhållit uppgifter om annans ekonomiska eller personliga förhållanden eller om annans affärs- eller yrkeshemlighet skall hemlighålla dessa uppgifter, om inte vederbörande samtyckt till uppgifternas offentlighöjande. Sådan uppgift får inte utnyttjas till egen eller annans fördel.

Tillsynsmyndigheten har rätt att av annan myndighet få de handlingar och upplysningar som den behöver för sin verksamhet. Vad som bestäms i 1 mom. utgör inte hinder för sådan information.

### 36 §

Renhållningsmyndighets beslut enligt denna lag kan överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol genom besvär. Besvärstiden är 30 dagar räknat från dagen för delfående av beslutet. I fråga om beslut som avses i 20 § och 23 § 2 mom. räknas besvärstiden från utgången av den för framställande av anmärkning föreskrivna fristen. Har anmärkning framställts, räknas besvärstiden från dagen för delfaendet av det i anledning av anmärkningen fattade beslutet.

I hälsonämndens beslut i tillståndsärende kan ändring sökas på det sätt som framgår av 85 § landskapslagen om hälsovården.

Till hälsonämndens beslut i vilket ett rättelseyrkande får framställas fogas anvisningar om rättelseyrkande. Till hälsonämndens beslut som får överklagas fogas en besväransvisning. En sakägare skall per brev få protokollsutdrag jämte besväransvisning eller anvisning om rättelseyrkande. Sakägaren anses ha fått del av beslutet sju dagar efter den dag

Mariehamn den 29 september 1998.

ROGER JANSSON  
lantråd

då brevet avsändes, om inte något annat påvisas.

Om sökande av ändring gäller i övrigt vad som bestäms i 25 och 26 §§ självstyrelselagen för Åland.

### 38 §

För genomförandet av EG-direktiv kan i landskapsförordning föreskrivas om skyldighet för den som tillverkar, importerar, introducerar på marknaden, förmedlar, säljer, överlåter, förpackar eller använder en produkt att antingen helt eller delvis sörja för anordnandet av avfallshanteringen eller svara för de kostnader som hanteringen medför. Samtidigt kan föreskrivas om rättighet eller skyldighet för avfallsinnehavaren att föra avfallet till avfallshantering som anordnas på detta sätt eller att på annat sätt delta i hanteringen.

### 38a §

Om det är nödvändigt för genomförandet av EG-direktiv kan landskapsstyrelsen i landskapsförordning utfärda bestämmelser om

1) särskilda slag av produkter som blir avfall och särskilda slag av avfall, inklusive klassificering, förpackning, märkning och annan information som skall fogas till produkten eller avfallet, pant och premier, förbud, begränsningar och villkor gällande handeln med produkten och

2) särskilda moment av avfallshanteringen, inklusive tekniska krav, åtgärder som behövs för att förhindra hälso- och miljörisker, kontroll och tillsyn samt återvinningsgrader.

Samtidigt kan föreskrivas om skyldighet att lämna nödvändiga upplysningar om produkten eller avfallet och hanteringen av avfallet.

I landskapsförordning kan även ges närmare föreskrifter om byggnads- och rivningsavfall.

### 39 §

Denna lag träder i kraft den 1 november 1998.

Skyldigheterna enligt 28b och 28i §§ skall fullgöras senast inom ett år efter att denna lag trätt i kraft. Hänsyn till tekniska och ekonomiska svårigheter att uppnå bästa möjliga resultat som beror på att en anläggning uppförts eller annan teknik införts före denna lags ikraftträdande tas under en övergångsperiod fram till den 24 september 2007.

Gun Carlson  
föredragande ledamot

